Paul Csavdari

Filosofia
de la Alexandria la Paris

Introducere

În istorie, nicio religie, imperiu sau știință nu a funcționat fără o forță care să decidă ce este „adevărul”.

Această forță este filosofia.
Deși nu s-a numit religie, filosofia a fost întotdeauna religia nevăzută a elitelor, sistemul care a stabilit valorile, dogmele, morala și modelul de gândire al epocilor.
Fie prin sincretism religios (Alexandria), fie prin rațiune autonomă (Atena), filosofia a fost actorul principal în definirea adevărului – și exact acest rol este evidențiat în profețiile biblice.

În acest studiu vom arăta cum „cornul cel mic” din Daniel 8corespunde filosofiei sincretice apărute în Alexandria, iar „fiara din Adânc” din Apocalipsa 17 corespunde filosofiei autonome de tip aristotelic, care a erupt în epoca modernă, ducând la secularism, ateism și reactivarea valorilor Greciei antice.

I. Socrate și problema adevărului

Socrate a fost cel care a formulat întrebarea fundamentală: Ce este adevărul?
Prin metoda întrebarilor (elenchos), el arăta că majoritatea oamenilor „nu știu ce spun” – fiindcă gândirea lor este contradictorie.
Nu a oferit o soluție completă, dar a pus o problemă care a definit întreaga filosofie: incoerența = falsitate.

II. Platon și Aristotel – două soluții opuse

Cei doi mari discipoli ai lui Socrate au formulat două răspunsuri radical diferite, care vor genera două tradiții filosofice paralele și concurente:

A. Platon – filosofia celor două lumi (viitoarea linie Alexandrină)

- A postulat existența a două niveluri: lumea ideilor pure și lumea sensibilă, imperfectă.
- Contradicțiile lumii reale provin din distanța față de lumea adevărului absolut.
- Filosofii sunt „inițiați” care pot accesa lumea ideilor și deci pot cunoaște adevărul profund.
- A creat modelul unei filosofii elitiste, spirituale și sincretice, care va sta la baza religiilor imperiale.

B. Aristotel – filosofia lumii acesteia (viitoarea linie ateniană)

- A respins ideea a două lumi: totul există aici, în realitatea observabilă.
- Adevărul se obține prin logică, observație, clasificare – începutul științei.
- Contradicțiile sunt semne de ignoranță, nu de profunzime.
- A pus baza filosofiei autonome, raționale, nelegate de revelație sau misticism.

III. Două centre istorice: Alexandria și Atena

Aceste două viziuni s-au transformat în două centre filosofice rivale:

A. Alexandria – centrul filosofiei sincretice

- Înființat în jurul anului 280 î.Hr., exact după dispariția regatului lui Lisimah, unul dintre cele patru urmașe ale lui Alexandru cel Mare.
- Biblioteca din Alexandria devine locul unde se unesc gândirea greacă, religia egipteană, iudaismul elenist și ideile orientale.
- Filosofia devine o forță religioasă organizată, cu autoritate asupra teologiei, politicii și educației.
- Alexandria influențează direct: creștinismul timpuriu (prin gândirea lui Origen și Clement), islamul (prin Avicenna, Al-Farabi), iudaismul rabinic și gândirea patristică.
- Se formează o filosofie-religiecare definește adevărul prin mister, inițiere și sinteză.

B. Atena – centrul filosofiei autonome

- Menține linia aristotelică a rațiunii și observației.
- Rămâne marginalizată în epoca religioasă, dar supraviețuiește în scrierile păstrate.
- Revine în prim-plan în Renaștere, prin redescoperirea lui Aristotel și Avicenna.
- În Iluminism și Revoluția Franceză, devine forța dominantă, conducând spre știință, secularism și democrație.

IV. Daniel 8 – Cornul cel mic este filosofia sincretică

Daniel 8 prezintă un corn mic care se ridică „din unul din cele patru” coarne ale Greciei după moartea lui Alexandru. Aceasta se potrivește perfect cu:

- Dispariția regatului lui Lisimah (281 î.Hr.)
- Fondarea Bibliotecii din Alexandria (280 î.Hr.)
- Ridicarea unei noi forme de putere, nu militară, ci ideologică – Filosofia sincretică.

Cornul cel mic:

- „se înalță până la oastea cerului” – adică se erijează în autoritate spirituală absolută.
- „aruncă adevărul la pământ” – redefinește adevărul prin sincretism și autoritate filosofică.
- Nu este sabie, ci forță ideologică concretă, care controlează religia, educația și cultura imperiului.

V. Apocalipsa 17 – Fiara din Adânc este filosofia autonomă

După 2000 de ani de dominație a filosofiei religioase, în Apocalipsa apare o nouă entitate: fiara care se ridică din Adânc.

- Adâncul simbolizează gândirea autonomă, profundă, dar ascunsă, care mocnește în subteran.
- Filosofia aristotelică, deși tăcută în epoca religioasă, revine brusc la suprafață.
- Această „fiară” aduce:
    - Secularismul– adevărul fără religie.
    - Ateismul științific– omul ca singură măsură.
    - Revenirea Greciei antice: democrație, corpul glorificat, jocurile olimpice, umanismul – exact „fiara care a fost, nu mai este, și va veni”.

Aceasta nu este o simplă ideologie. Este filosofia autonomă devenită noua religie a lumii moderne– fără temple, dar cu universități; fără preoți, dar cu doctori și experți.

VI. De ce profeția indică Alexandria, nu Atena (în Daniel 8)

1. Pentru că filosofia sincretică din Alexandria a condus lumeatimp de peste 2000 de ani, nu filosofia autonomă din Atena.
2. Pentru că religia organizată, în toate formele ei imperiale, a fost modelată și susținută de ideile dezvoltate în Alexandria.
3. Pentru că „cornul cel mic” este o forță reală, vizibilă, cu structură, autoritate și influență mondială– adică filosofia, nu o simplă persoană sau împărat.
4. Pentru că numai filosofia a reușit să controleze ce este considerat adevăr în religie, morală, educație și politică.
5. Pentru că Daniel 8 se referă la ridicarea unei autorități ideologice care nu folosește sabia, ci ideea impusă ca dogmă absolută– și asta corespunde perfect filosofiei sincretice.

Concluzie

Filosofia nu este o idee. Nu este o metaforă. Nu este o „activitate abstractă”.
Este o instituție istorică vie, organizată, cu oameni, școli, dogme și metode de impunere a „adevărului”.
Este religia ascunsă a lumii, care a condus istoria în două etape:

- prin sincretismul religios (Alexandria),
- apoi prin rațiunea autonomă (Atena reactivată).

Profețiile biblice nu ignoră această realitate. Dimpotrivă, o semnalează clar – în Daniel 8 și Apocalipsa 17 – pentru cei care au ochi să vadă și minte să nu confunde fumul cu focul.